

Naverwerking: Expeditie Ruimte voor Water in de klas (50 min)

Het eerste deel van deze oefening werd normaal gezien in het PIME gedaan. Is dat niet het geval dan is het zeer zinvol om dit toch nog met uw leerlingen in de klas te doen. Bovendien werd er een kleine uitbreiding op de relatiecirkel voorzien met een aantal extra variabelen. Interesse in relatiecirkels als methodiek, lees er hier meer over

<https://www.deboomin.eu/docs/algemeen/Relatiecirkels.pdf>.

Instructie + maken relatiecirkel: 15 min

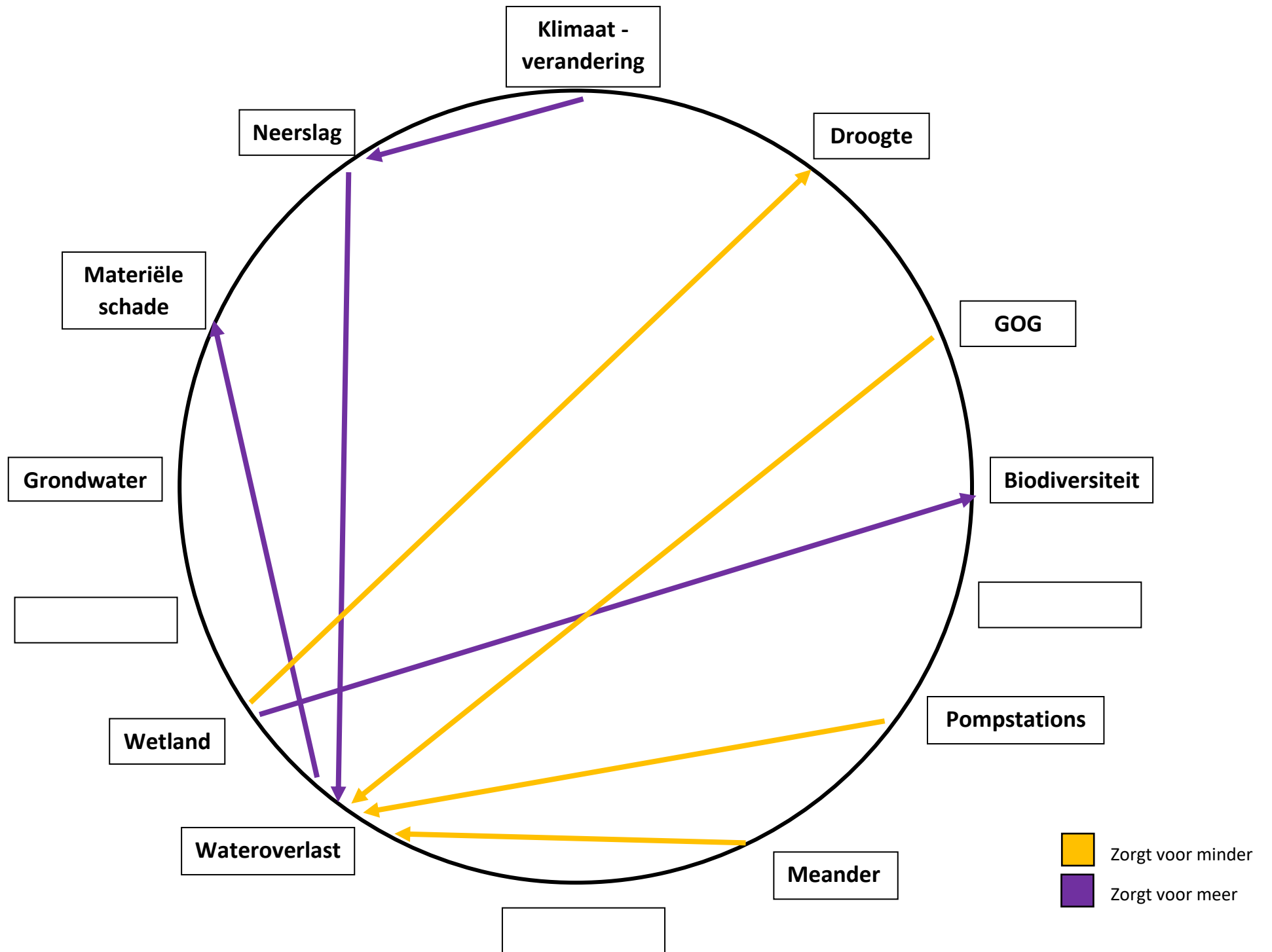
Het opzet van de nabespreking is om een synthese te maken van wat de leerlingen gedurende de excursie geleerd hebben. Als het ware om de rode draad doorheen de expeditie bloot te leggen.

We gebruiken hiervoor de methodiek 'opstellen van een relatiecirkel' omdat we willen oefenen op systeendenken met de leerlingen. Om het haalbaar te houden voor de leerlingen, krijgen de groepjes al een getekende relatiecirkel met een aantal variabelen. De bedoeling is dat de die variabelen onderling met elkaar in verband gaan brengen door pijlen te trekken.

Klassikale bespreking: 30 min

Start met een variabele en vraag aan een groepje met welke andere variabele ze deze gelinkt hebben en op welke manier. Verwijs hierbij ook naar hun rapport en wat ze gezien/gehoord hebben tijdens de excursie.

Zijn er groepjes die zelf variabelen hebben toegevoegd? Welke variabelen hebben ze extra toegevoegd aan de cirkel en waarom. Enkele suggesties zijn variabelen zoals verharding, temperatuurstijging, enz. Meer inspiratie kan je ook halen uit de MOS klimaat mindmap <https://www.mosvlaanderen.be/klimaatverandering-oorzaken-gevolgen-en-oplossingen-mindmap-en-tekst>.

Aandachtspunten:

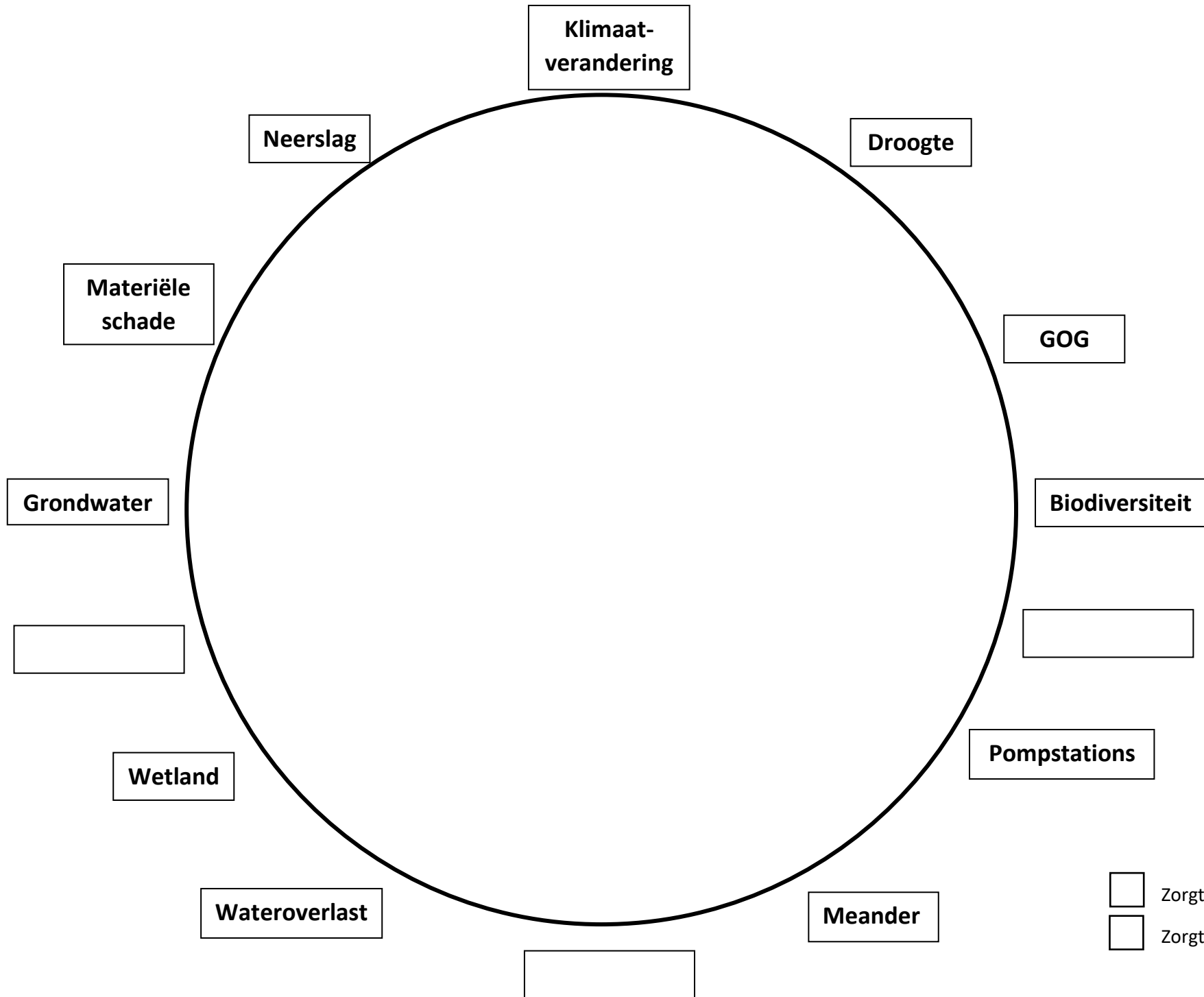
- Zorg dat elke groepje een keer aan bod komt
- Vraag aan elk groepje om een verband toe te lichten.
- Vraag of er groepjes zijn die zelf nog variabelen toegevoegd hebben, om welke het gaat en welke verbanden ze dan samen zien.
- Het is vooral belangrijk dat de leerlingen de pijlen die ze kunnen trekken ook toelichten zodat hun redenering zichtbaar wordt.

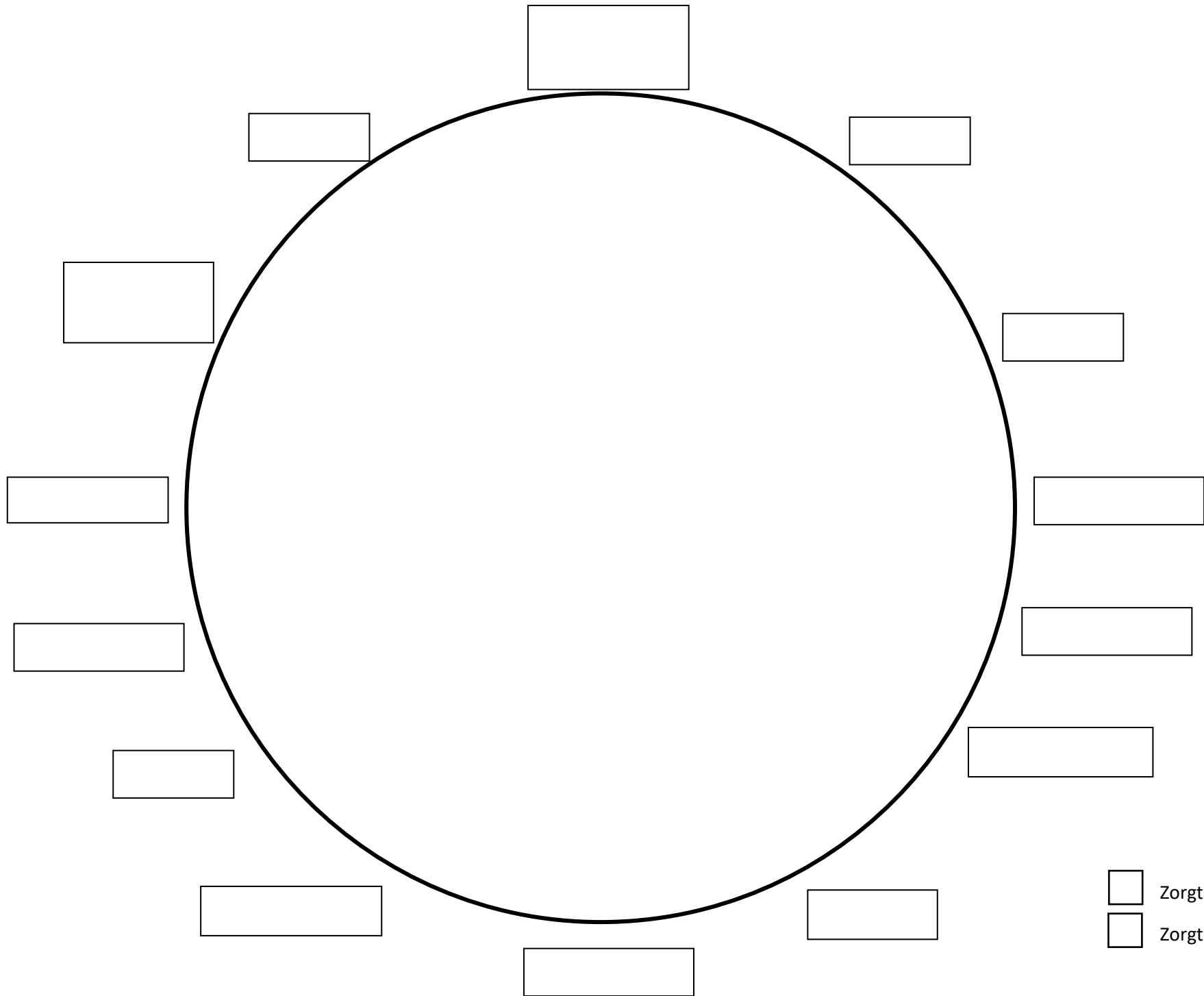
Enkele verbanden die hierboven worden aangeduid verder uitgelegd:

- Klimaatverandering zorgt voor meer neerslag (regen, hagel, ...) (hebben de leerlingen gezien in hun voorbereiding)
- Meer neerslag zorgt dan weer voor meer overstromingen
- Meer overstromingen zorgen voor materiële schade. Maar overstromingen zijn ook goed voor het Wetland
- Meer wetland zorgt dan weer voor meer grondwater en is goed voor de biodiversiteit
- Pompstations zorgen voor minder overstromingen waardoor er minder materiële schade is
- Net zoals GOG's (gecontroleerde overstromingsgebieden) zorgen voor minder wateroverlast in woongebieden
- Meer biodiversiteit zorgt ervoor dat het landschap interessanter wordt voor vogelspotters (ontspanning van mensen)

Afronding

- Wat heb je bijgeleerd van Expeditie Ruimte voor Water?
- Heeft dat je verbaasd?
- Denk je dat er in jouw buurt (je thuis, je school) ook zo'n zaken gebeuren? Waarom wel/niet, wat weet je daar al van? Je mag teruggrijpen naar de kaart van het Sigmoplan zodat ze hun gemeente/stad daarop kunnen situeren.

Zorgt voor minder
 Zorgt voor meer